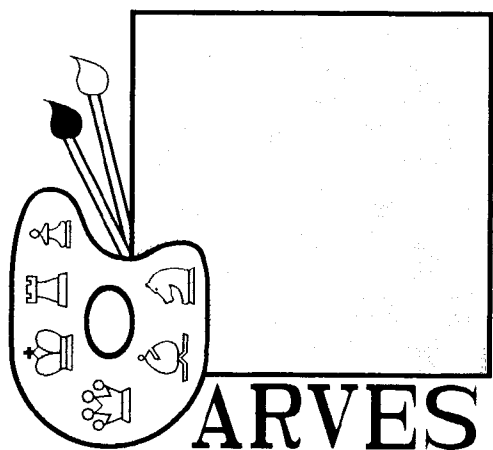

EBUR

Orgaan van de

ALEXANDER RUEB VERENIGING

voor Schaaakeindspelstudie

Kwartalschrift, 7e jaargang, nummer 1, maart 1995

Redactioneel

door Harold van der Heijden

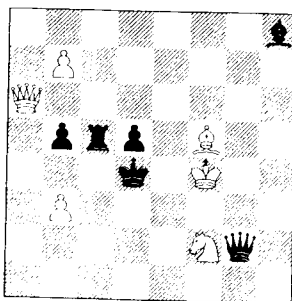
Gek genoeg heb ik gemerkt dat veel leden denken dat als de 'deadline' voor kopij 1 maart is, men al op 2 maart de brievenbus grondiger dan gebruikelijk dient te inspecteren. In de praktijk zit dat natuurlijk anders. Veel bijdrages krijg ik toch op het laatste moment, en omdat ook Harm Benak vanwege dezelfde reden dan nog aan zijn rubriek moet werken, kan ik op zijn vroegst een week of wat later alles drukbaar hebben. Waarna drukken plus verzenden ook nog ruim een week in beslag neemt.

Gezien de plaats van deze vaste rubriek in ons clubblad, is het aan nemelijk dat u het als eerste leest. Daarentegen schrijf ik het als laatste, en eigenlijk meestal onder tijdsdrukt. Gezien de datum van vandaag (7 maart) moge duidelijk zijn dat ik dit keer weer aan mijn, en vanaf nu hopelijk ook uw streven, voldoe.

Als niets tegenzit ben ik zodoende nog op tijd met de mededeling dat de jaarvergadering van onze zusterorganisatie: de Nederlandse Bond van Schaakprobleemvrienden wordt gehouden op zaterdag 25 maart in Delft, Phoenixstraat 66 te Delft (u weet wel ook bekend van de laatste ARVES-bijeenkomsten). Om 11.00u begint de vergadering, en vanaf 14.00u zijn er lezingen van H. Burbach en P. Bakker ('Het gedrag der dieren. Een andere kijk op fairystukken').

Deze rubriek biedt ook een laatste kans om foutjes e.d. te corrigeren, waarover geen overleg meer mogelijk is met de schrijver van het betreffende artikel. Op pagina 15,

in een artikel van Harm, is een componist met een wel erg vredelievende naam (L. Mira) actief. Bij nader inzien is dat toch misschien een wolf in schaapskleren, want de studie is in werkelijkheid van J. Vladimirov en gepubliceerd in 1982. Het staat ook net even anders:

wit aan zet wint

1.b8D Dh2+ 2.Kg4 (2.Kf3? Tc3+ 3.Pd3 Txd3+) 2...Dxb8 3.Da1+ Tc3 4.Pd3 Dg8+ 5.Kf3 (5.Kf4 Le5+ 6.Kf3 Dg3+) 5...Dg7 6.Kf4 Dc7+ 7.Kg4! (7.Kg5? Dg3+; 7.Kf3 Dg7!) 7...Dg7+ 8.Kf3! b4 9.Kf4 Dc7+ 10.Kg4 Dg7+ 11.Kf3 Dc7 (11...Dg5 12.Da7+ Tc5 13.Dxc5+) 12.Dg1+. De door Harm gerapporteerde 'bug' wordt er natuurlijk niet minder om.

In mijn vorige redactioneel, een wat slap aftreksel van het populaire t.v.-programma *Spoorloos*, bracht uw verslaggever u tot in de geboorteplaats van Shinkman. Daar was niet veel nieuws te ontdekken, laat staan meer van zijn studies. Die zijn waarschijnlijk veel dichter bij huis te vinden, zoals de heer J. de Hooge uit Rotter-

dam mij wist te melden. In de KB in Den Haag zou een (niet-gepubliceerd) manuscript met een groot aantal 'nieuwe' studies aanwezig zijn. Ik ben nog niet geweest (vanuit 's-Hertogenbosch is het naar Den Haag toch een 'wereldreis'), maar wel benieuwd!

Dit nummer barst verder van de tegenstellingen. De meest goedaardige man die ik de laatste jaren heb ontmoet, Ignace Vandecasteele, presenteert zich als 'advocatus diaboli', zijn vlaamse vriend Julien Vandiest zet een Vrouw tegenover een Man, en Wouter Mees volhardt ondanks verbod van de KNSB in het terugzetten. Ook het nodige sloop- en restauratiewerk is te bewonderen. Peter Boll, Harm Benak, Alain Pallier en Wouter Mees vertonen enkele kunstjes van deze tegenstrijdige vakken.

Zonder dat ik de voortreffelijke bijdragen van onze trouwe bijdragers wil missen, zou ik het op prijs stellen als ook u eens wat schrijft. Te verwachten moeilijkheden bij het bezorgen van de kopij kan geen excuus zijn om daarvan af te zien. Brief, fax, diskette (in allerlei denkbare formaten), bestand via modem of zelf brengen, het kan allemaal. Belt u mij even voor meer informatie.

De uiterste inleverdatum voor uw bijdrages voor EBUR 1995/2 is 1 juni 1995.

Maar graag wat eerder!

About Mystifications and Plagiarists....

by Alain Pallier

The Bosboom - Pieterse mystification (see R.Timmer's article in *EBUR* 3/1993) recalls the classical example of the Bernhardt study presented in many sources as an actual game, Pape - Roth, Lobau 1924.

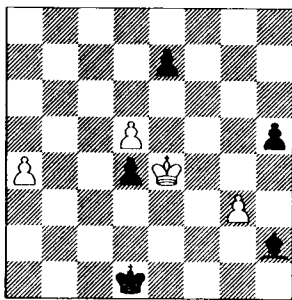

diagram 1

1) G. Bernhardt, *Wiener Schachzeitung*, may 1923
White to play and draw

There is even worse: in *Chess Informant* 15, R. Maric presented it as a game played in 1972 in Germany!

Curiously even experts may be puzzled: Milu Milesescu used to write a column entitled 'Game and Composition', published in several magazines, among which *Europe-Echecs*. In *EE* no 247, july 1979, he compared a Havasé study (*Deutsche Schachzeitung*, 1914, Ke5/Kg7 4000.13 +-) and the following games:

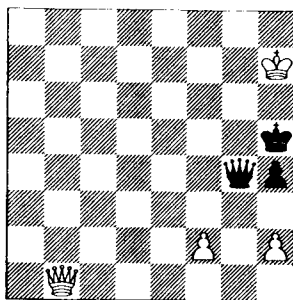

diagram 2

2) Cigogidze - Kavtaradze
Tbilissi 1976
White to play and win

Watchful *EBUR* readers probably recognized diagram 7 in *EBUR* 1/1992, a study by Horwitz (in a Grigoriev's version) given as incorrect.

All that is not very important, I think. Much more important is the reverse case, when a "composer" makes use of an actual game. Such cases are probably very frequent but often pass unnoticed. Just a few examples:

S. Tkachenko's first prize in SSZ 1989/1990 (*EG* 8424) was eliminated from the final award because of an anticipation by Hildebrand (Lewandowski JT, 1987, *EG* 7530). G. Bacqué informed me, a while ago, that the actual anticipation was a short study by Mrs. Odette Baudoin, *Thèmes*-64, 1986:

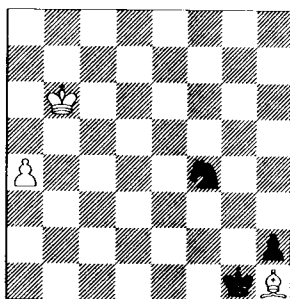

diagram 3

3) White to move and draw

sol: 1.Bc6 Sg2 2.a5 h1Q 3.a6 Qh6 4.a7 draw.

The judge, W. Mees suggested in his award (*T-64* no 124, 1987) a better presentation of the idea:

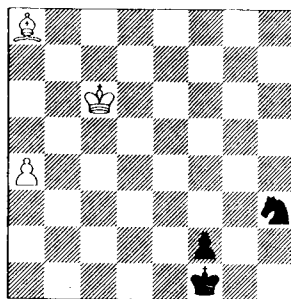

diagram 4

with 1.Kb6 Sf4 2.Bh1 Kg1 3.Bc6 etc.... that is nearly Tkachenko's 1st prize! But again, there is worse. In *Europe-Echecs* no 155 (december 1971), I found:

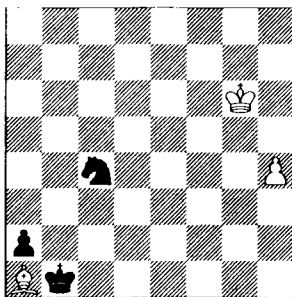

diagram 5

5) Knaak - Heinig
Leipzig 1970

White actually played 1.Bg7? that leads to mate, but 1.Bf6 Sb2 2.h5 a1Q 3.h6 draw was given... the good continuation....

I fear that such 'jokes' are a speciality of the *Chess Informant*. Look at the following ending taken from *Chess Informant* no. 49:

6) Belik - Igonin

Of course it's not a game! It is no 3037 in 3567, a study by V.Pach-

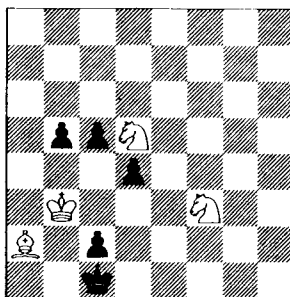

diagram 6

man, *Ceskoslovensky Sach*, 1935 (here the comments were by GM N.Krogius).

Has a player the right to enter one of his games as an original study? Look diagram 7:

7) V.Gudok, 1st HM (*EG* 105, no. 8448) Nikolaiev-200 1989 (a highly controversial award, see *EG* 105 8443-8450 and *EG* 108 8736-8766).

White to play and win.

It appears that it is an actual ending published in the ending sec-

tion of *Informant* no.47, opposing Mr. Zubcenko and Mr. Gudok. Colours are reversed (Kc4, g3 and h4, Kf5, Be1, b4: black to play and win). Solutions are identical.

Is mr. Gudok, the winner of the game, it's owner? In other terms, there are generally two players in a game and Zubcenko also contributed to that position, an artistic one, that's true. The game can be an exciting source of inspiration but here, it's not the case since the 'study' clearly adds nothing. Will the new CODEX deals with this question?

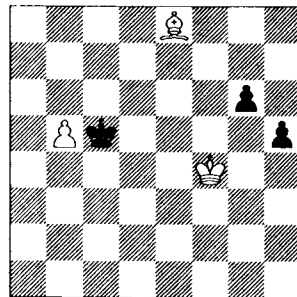

diagram 7

(Un)solved Mysteries

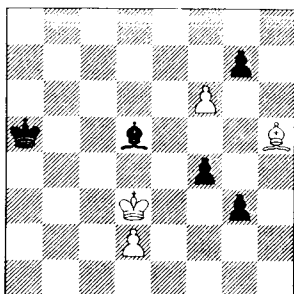
door Harm Benak

Studie 13 blijkt uit het archief van van Donk (dat alle Nederlandse en Vlaamse studies bevat) een inzending te zijn geweest voor het KNSB toernooi 1922-1923. Jammer genoeg wist nie-

mand van de oplosers wie de componist was. Over de oplossing waren ze het allemaal eens: 1.Lf3 Lxf3 2.f7 g2 3.f8D g1D 4.Dc5+ Dxc5 pat. Sommige

'cracks' losten dit zelfs vanaf het diagram op!

Van Oosterhout merkte verder nog op dat als zwart op de eerste zet zijn looper verplaatst, wit via 2.f6xg7 gemakkelijk remise

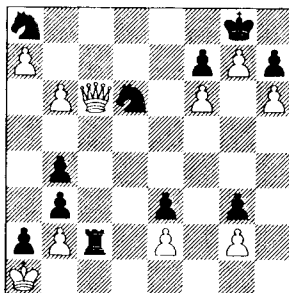

13) ? : remise

houdt. Verder volgt op 1...gxf6 2.Lxd5 waarna alleen wit maar winstkansen heeft.

Over studie 14 merkten alle oplossters (op eenje na) terecht op dat dit of geen studie was of er iets was misgegaan. Als van de diagramstelling wordt uitgegaan, is de oplossing inderdaad nogal simpel: 1.Dxc8+ Pxc8 2.b7 en 3.b8D en wint. (dit lukt mij ook nog wel vanaf het diagram!). Er was dus iets misgegaan; Tc8 moest Tc2 zijn. Excuses aan de oplossters die vergeefs gezocht hebben naar wat de componist toch met dit bouwwerk bedoeld kon hebben. Het dichtst in de buurt kwam Willink nog, met de volgende variant; 1.Dxc8+ Pxc8 2.b7 Pab6 3.bxc8D+ Pxc8 4.a8P Pd6 5.Pb6 Pf5 6.Pd5 Pd4 7.Pe7 mat. Als U straks de echte oplossing ziet, zult U het met me eens zijn dat dit zeer knap beredeneerd was. Maar, zoals gezegd, er was een 'oplosser' die niet in deze kuil tuinde, en dat was Harold, die 'gewoon' zijn database inschakelde. Hij vond de studie

inderdaad, met als melding "niet gepubliceerd", en de volgende stelling en oplossing:

14a) M.Dutreeuw: winst

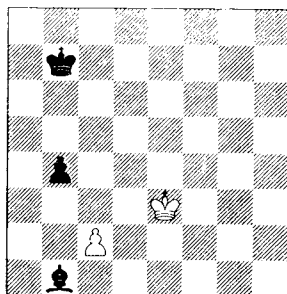
1.b7! Txc6 2.bxa8D+ Tc8 3.Dxc8+ Pxc8 4.a8P! Pb6 5.Pc7 Pd5 6.Pe8 Pc7 7.Pd6 Pe8 8.Pf5 Pd6 9.Pe7+ mat.

De studie heeft een leuke beginzet; 1.Dxa8+ faalt op 1..Pc8 en 2..Tc1 mat. Verder is 4.a8D(T) natuurlijk pat, en 4.a8L remise. Tot slot is er een mooi paarden-dansje; het is alleen jammer dat er zoveel pionnen voor nodig waren om het allemaal te laten werken. Ik ben eigenlijk wel lenieuwd naar het jaar waarin deze studie werd gemaakt. Wie het weet kan me schrijven.

15) Wit speelt en maakt remise.

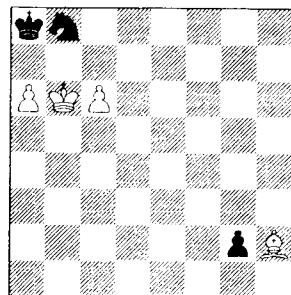
16) Wit speelt en wint.

De twee nieuwe mysteries zijn beide afkomstig van de Feijter. Ze komen uit zijn nagelaten papieren. Studie 15 is waarschijnlijk niet al te moeilijk. Studie 16

15) De Feijter: remise

ziet er iets ingewikkelder uit. Overigens beginnen de Nederlandse en Vlaamse mysteries op te raken.

16) De Feijter: winst

Als U daar anders over denkt, of over buitenlandse mysteries beschikt, kunt U mij schrijven. Stuur ze naar onderstaand adres (en denk om de dead-line!).

HARM BENAK

HOGEWOERD 40-A

2311 HN LEIDEN.

Twijfel

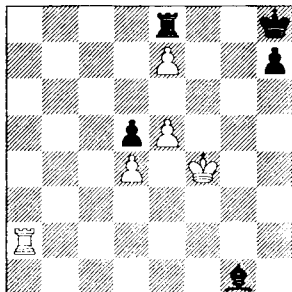
door Peter Boll

Omdat ik het boek 1234 nog niet uitheb, ben ik daar maar weer eens in gaan grasduinen. Ik heb er weer een stel gevonden waarvan ik de correctheid of schoonheid betwijfel:

1) A. Havasi #729

[=0430.32f4h8]

1938

1) Havasi: remise

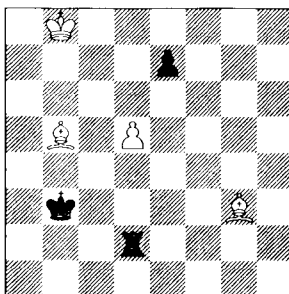
1.Tg2 Lxd4 2.Kf5 Txe7 3.Kf6 Txe5 4.Tg8+ Kxg8: Wat gaat er gebeuren na 3...Lc5! Zwart kan proberen de d-pion op het bord te houden. Bijvoorbeeld 4.Tb2 h6 5.Tb5 (5.Kg6 Te6+) 5...Tc7 6.e6 d4 7.Kg6 Kg8 8.Kxh6 Tc6 9.Kg5 Le7+ 10.Kf5 Tc5+ -+.

2) H. Rinck #610

[+0320.11b8b3]

2.hm Slovensky Narod 1926

1.Ld7 Kc4 (1...Txd5 2.Le6 Kc4 3.Lf2) 2.Le6 Kc5! 3.Kc7 Txd5 4.Lf2+ Td4 5.Le3 en wint. Ik zie niet hoe wit wint na 2...Kd4! 3.Kc7 Ke4 4.Kc6 Tc2+ 5.K-Td2 etc.

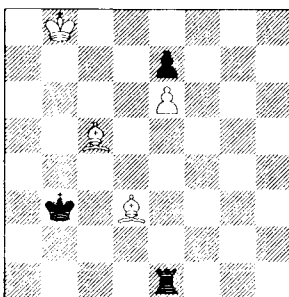
2) Rinck: winst

(Redactie: er bestaat een versie (correctie?) van deze studie:

3) H. Rinck

[+0320.11b8b3]

Slovensky Narod 1926
(2545#819)

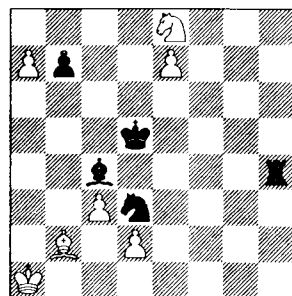
3) Rinck: winst

1.Lg6 Kc4 2.Lf2 Txe6 3.Lf7 Kd5 4.Lg3 wint)

4) E. Somov_Nasimovitch & S. Kaminer #936

[=0344.41a1d5]

5e prijs Shakmatny 1929

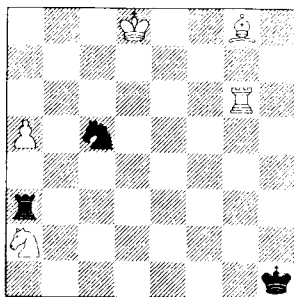
4) Somov_Nasimovitch & Kaminer: remise

1.Pc7+ Kd6 (1...Kc5 2.La3+ Kb6 3.Kb1 Lb3 4.a8P+! Ka7! 5.Pb5+) 2.Pb5+ Kxe7 (2...Kc5 3.La3+ Kb6 4.Kb1 Lb3 5.a8P+ Ka6 6.Pac7+) 3.Pa3 Th1+ 4.Pb1 (4.Lc1? Txc1+! 5.Pb1 Tc2 6.a8D Pc5! 7.Pa3 Tc1+ 8.Pb1! Ld3 9.Dh8 Txb1+ 10.Ka2 Tb5) 4...Th8 5.La3+ Kd7 6.a8D Txa8 remise. Hier moet ter verduidelijking de variant 1.Pf6+? Kc5 2.La3+ Kb6 3.a8P+ Ka7 4.Kb1 Lb3! -+ worden toegevoegd. Maar is de eindconclusie in de bijvariant 4.Lc1!? wel zo duidelijk? Na 9.Ka2 Txb1 10.Dg8 is het nog een hele technische klus om dat met zwart te winnen. Echt mooi is het dus niet.

5) A.Havasi #961

[+0414.10d8h1]

1938

5) Havasi: winst

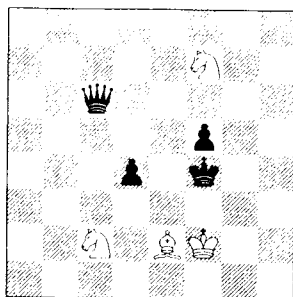
1.a6 Txa6 2.Txa6 Pxa6 3.Lc4 Pc5 4.Pc3 Kg2! 5.Kc7 Kf3 6.Kc6 en wint (Redactie: de oplossing met alle zijvarianten beslaat in het boek bijna 4 pagina's. Die nemen we maar niet helemaal over). Wit wint sneller met 1.Ld5 Kh2 2.Kc7 Txa5 3.Tg2+ Kh3 4.Kb6 Ta6! 5.Kb5! Ta3 (5...Td6 6.Td2 Pe4 7.Td3 Pg3 8.Lg2 +-) 6.Te2 Pd3 7.Te3 Kh4 8.Lc4 +-. (Redactie: in mijn boek heb ik bij variant c3 i.p.v. 7...Pb8 ook de zet 7...Tb8+!? bijgekriebeld, en in variant c4 i.p.v. 12.Lc4! de zet Le6+)

6) A.Troitzky #1075

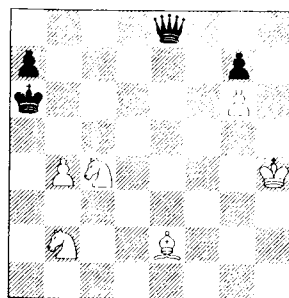
[+3012.02f2f4]

500 Endspielstudien 1924

1.Pb4 Da4 (1...Dc8 2.Pd3+ Ke4 3.Pd6+; 1...Da8 2.Pd3+ Ke4 3.Lf3+; 1...Dg6 2.Pd3+ Ke4 3.Lf3+ Kxd3 4.Pe5+; 1...Dh1 2.Pd3+ Ke4 3.Pg5+ Kd5 4.Lf3+) 2.Pd3+ Ke4 3.Pc5+ en wint. Wit zal wel winnen na 1.Pb4 Dh1! 2.Pd3 Ke4 3.Pg5 Kd5 4.Lf3 Dxf3 5.Kf3, maar was het in 1924 al volledig bekend hoe twee paar-

6) Troitzky: winst

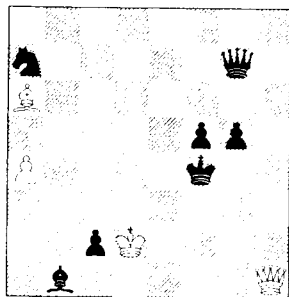
7) V&M Platov: winst

den nog kunnen winnen als er nog een pion op het bord staat? Zonnee, dan is de studie historisch gezien niet juist. (Redactie: dat was al bekend. In *Het Eindspel I* (Euwe/Donner) staat op pagina 15 een aardig historisch overzicht. Chapais signaleerde in 1780 als eerste deze uitzondering. Maar de belangrijkste bijdrage aan de theorie werd geleverd door de componist van bovenstaande studie die tussen 1906 en 1910 in de *Deutsche Schachblätter* een reeks van artikelen publiceerde met de titel: 'König und zwei Springer gegen König und Bauer (überhaupt)'. Overigens is de conclusie die Donner verderop in dit boek trekt (zie daar diagram 23) later incorrect gebleken. Troitzky had en heeft gelijk).

a5 6.Kf5 a4 7.Ke6 a3 8.Pc1 Kc5 9.Kf7 Kb4 10.Kxg7 Kc3 11.K-Kb2 12.g7 Kxc1 13.g8D Kb2 = (Redactie: aannemende dat wit niet 11.Kf7? speelde, maar bijvoorbeeld 11.Kf6 dan is deze slotstelling simpel gewonnen. De zwarte pion moet wel op a2 staan om remise te maken!)

8) V.Kosek

[+4043.13d2f4]

9e prijs *La Stratégie* 1912

8) Kosek: winst

7) V.Platov & M.Platov

[+3012.22h4a6]

b.v. *Tidskrift for Schack* 1910

1.b5+ Dxb5! 2.Pd3! Dxc4+ (2...Df5 3.Pb4+; 2...Db1 3.Pc5+; 2...Db8 3.Pc5+ Kb5 4.Pe5+) 3.Pf4 en wint. Wit wint niet na 3...Dxe2 4.Pxe2 Kb6 5.Pd4 a5 6.Pe6 a4 7.Pxg7 a3= Of kan het witte paard de zwarte pion stoppen en met de koning g7 veroveren? Niet na bijvoorbeeld 5.Kg5

1.Dh2+ Kf3 (1...Ke4 2.Lb7+ Kd4 3.Dd6+ Kc4 4.Ld5+) 2.Dh3+ Kf2 (2...Ke4 3.Lb7+ Kf4 4.Df3+ Ke5 5.Kc3) 3.Df1+ Kg3 4.Dg1+ Kf4 5.Dc3+ Kg4 6.Le2+ Kh4 7.Df2+ Kh3 8.Lf1+ Kg4 9.De2+ Kg3 10.Dg2+ Kf4

11.Dh2+ Ke4 12.Lg2+ Kd4
13.Dd6+ Ke4 14.Ld5+ Kd4
15.Le6+ Ke4 16.Dd3+ Kf4
17.Dxf5+ Kg3 18.Dh3+ Kf2
19.De3+ Kg2 20.Ld5+ Kh2
21.Df2+ Kh3 22.Lg2+ en wint.
Wit kan echter niet winnen na
4...Kf3! 5.Lb7+ Kf4 6.De3+ Kg4
of 5.De3+ Kg2 6.Lf1+ Kxf1
7.Df3+ =.

Het boek van Vandecasteele heb ik met groot plezier in sneltreinvaart doorgenomen. Ik heb slechts 3 studies gevonden waar ik een paar opmerkingen over heb in verband met deze rubriek.

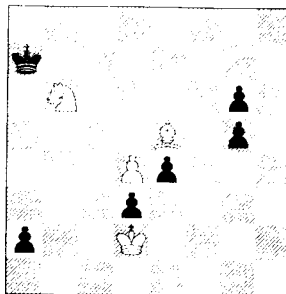
Bij studie no. 10 (in het boek) moet de opdracht zijn: Wit speelt en maakt remise.

9) 1. Vandecasteele #42

[+0011.15d2a7]

Schakend Nederland 1984

1.Pc8+ (1.d5? Kxb6) 1...Kb7
2.Pd6+ Kc6 3.Pe8 Kd7 (3...e3+
4.Kxd3! (4.Kxe3? Kd7 5.Pf6+
Ke6 6.Pg4 Kd5 7.Pf6+ Ke6
8.Ke4 d2! 9.d5+ Kf7) 4...e2
5.Kxe2 Kd5 6.Pf6+ Ke6 7.Pg4
Kd5 8.Pe3+ Ke4 9.Pc2) 4.Pf6+
Ke6 5.Pg4 Kd5 6.Pe3+ Ke6
7.Lh8! en wint. Hoe gaat het ver-

9) Vandecasteele: wint

der na 3...g4! 4.Pf6 g3 5.d5+ Kc5
6.d6 g2 of 4.Ke3 d2 5.Kxd2 g3
6.Ke3 g2 7.Kf2 g1D+ 8.Kxgl
a1D+. Het lijkt dat zwart gaat
winnen?!

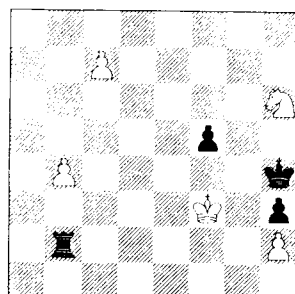
10) 1. Vandecasteele

[+0301.32f3h4]

1.ev *Schakend Nederland 1991*

A 1...Tc2 2.Pxf5+ Kg5 3.Pd4
(3.Pg7? Kf6 4.b5 Ke7! 5.b6 Kd7
6.Pe8 Tb2 7.Pd6 Tc2 8.Pb5 Kc8)
3...Tc3+ 4.Ke4 Kf6 5.Pb5 Tc2
6.Pd6 Ke6 7.c8D+ Txc8 8.Pxc8
wint.

B 1...Tb3+ 2.Ke2 Tc3 3.Pxf5+
Kg5 4.Pg7 (4.Pd4? Kf6 5.Pb5
Tc2+ 6.Kd3 Tc6 7.Ke4 Ke7
8.Kd5 Kd7) 4...Kf6 5.b5 Ke7

10) Vandecasteele: wint

6.b6 Kd7 7.Pe8 Tb3 8.Pd6 Tc3
9.Pb5 Tb3 10.b7 wint.

In variant B kan wit ook winnen met 5.Kd2 Tc4 6.b5 Ke7 7.b6
Kd7 8.Pf5 Tc6 9.Pe7 en de witte
koning komt naar voren en wint.
(Redactie: gelukkig voor Ignace
heb ik hiervan een sluitende
weerlegging weten te vinden:
8...Tf4! 9.Pe7 Tf8 10.Kc3
10...Te8! (met de bedoeling om
het paard te slaan) 11.c8D+
Txc8+ 12.Pxc8 Kxc8 13.Kb4
Kb7 14.Kb5 Kb8 remise. Ook op
10.Ke3 Te8 11.c8D+ Txc8
12.Pxc8 Kxc8 13.Kf3 is zwart
juist op tijd. 13...Kb7 14.Kg3
Kxb6 15.Kxh3 Kc6 16.Kg4 Kd6
17.Kg5 Ke7 18.Kg6 Kf8 19.Kh7
Kf7 poeh!)

Bestuursmededelingen

door Harm Benak

De algemene ledenvergadering wordt op 13 mei in het Max Euwe Centrum gehouden. Er wordt onder andere een lezing over zeddwang gegeven door Buijs en Hendriks. Ook is er de mogelijkheid om eigen studies te laten zien.

De plannen voor een promotie-EBUR hebben nu vaste vorm aangenomen. Deze EBUR gaat in de toekomst het belangrijkste visitekaartje van ARVES worden. Het is dus van het grootste belang dat dit goed in elkaar zit. Er is echter nog een klein probleem-

pje; de kopij ontbreekt nog. Een ieder wordt gevraagd om hiervoor iets aan te leveren. Het moet geschikt zijn voor geïnteresseerde eindspellefhouders, die nog niet veel kennis van zaken hebben.

Welke zet ging vooraf? (4)

door Wouter Mees

Op de frontpagina van Assiac's *Avonturen op de 64 velden* staat de beginstelling van de schaakpartij afgebeeld met daaronder de uitspraak: 'De moeilijkste stelling'. Heeft Assiac gelijk?

De moeilijkheid van een stelling is een erg subjectieve zaak. De één ziet het direct, de ander komt nooit op het idee. Vraag: is er een objectief criterium?

Misschien zoiets als de verhouding tussen het aantal goede en het aantal mogelijke zetten in een gegeven situatie. Hoe kleiner deze verhouding, des te moeilijker. Dan blijkt de beginstelling bepaald niet hoog te scoren, met 4 tot 6 goede, en nog eens 3 of 4 speelbare zetten, op een totaal van 20 mogelijkheden. Maar, terwijl in een partijstelling het aantal zetmogelijkheden tussen 10 en 60 varieert, overweegt de grootmeester - hoe lang hij ook nadenkt - doorgaans niet meer dan één of twee mogelijkheden (Zie: R.W. Jonkman, *Het oog van de meester*, 1968). Dat is dus andere koek. En bij probleem of studie? Voor wit is er nooit meer dan één goede zet (een tweede goede zet zou een nevenoplossing of een dual betekenen); terwijl er voor zwart geen enkele goede zet is of behoort te zijn. Ja zeker!

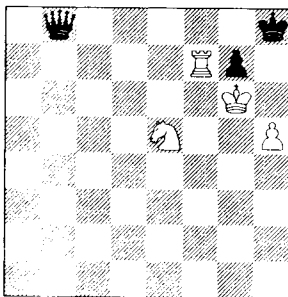
Vergelijk hiermee nu het aantal retrozetten. Dat is, door alle 'ontslag' mogelijkheden, als regel groter. Is het componeren daarom zo moeilijk? Over het aantal

goede, d.w.z. plausibele retrozetten is nog niets gezegd. Maar of er dit nu één, twee of tien zijn: het onderzoek blijft uiterst tijdrovend. Het is zaak routine op te doen.

Stelling nr.8 uit de vorige rubriek (Kg6, pi h5; Kg8, Df8, pi h6; waarbij wit aan zet is doch pat staat) was ontleend aan een studie van 'aartsvaders' Kling & Horwitz:

B. Horwitz & J. Kling

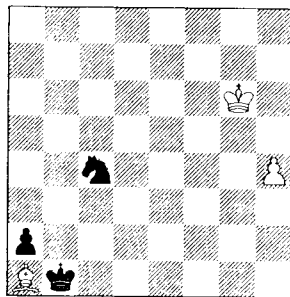
Chess Studies, 1851

1) wit aan zet maakt remise

Wit aan zet maakt remise door 1. Tf8+! Dxf8 2. Pf7+ Kg8 3. Ph6+ gxh6 pat; en de gevraagd retrozet was dus g7x(zP)h6. Moeilijk? Of te gemakkelijk?? Veel reacties heb ik niet gehad, en ik vraag mij daarom af of het vinden van zo'n retrozet op onoverkomelijke moeilijkheden stuit. In dit geval was er m.i. maar

één plausibele mogelijkheid, op een totaal van 6 (van de zwarte pion) + 5 (zwarte koning) + 60 (zwarte dame) = 71 mogelijkheden (ga dat na!). In het algemeen zijn stellingen met slechts één plausibele retrozet uitzonderlijk; daarom ook wel een 'sport' om zulke stellingen op te diepen. Wie van de lezers voelt zich groepen mij op zo'n stelling te vergasten?

2) welke zet van zwart ging vooraf?

Op het tweede diagram vindt u de nieuwe opgave. Wit aan zet moet remise maken, en kan dat slechts op één manier doen. Maar daar gaat het niet om. De vraag luidt weer: Welke zet van zwart ging aan de diagramstelling vooraf. Er zijn hier meerdere mogelijkheden; het zal mijn benieuwen welke mogelijkheid u kiest, en of u daar lang over hebt moeten nadenken.

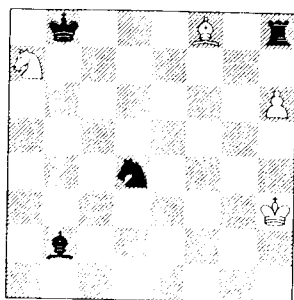
Villeneuve-Escaplon's most famous

by Alain Pallier

The fate of a study is unpredictable: could Count Jean de Villeneuve-Escaplon have imagined the fantastic adventures of his first prize study, probably the most famous of his compositions:

J.de Villeneuve Escaplon

1st prize Schweizerische Schachzeitung 1923

1) Draw?

The author's solution is: **1.Bg7 Rh7 2.Kg4! Kxa7 3.Kh5 Sf5 4.Bxb2 Rxb6+ 5.Kg5 Rh2 6.Be5 Rf2 7.Bf4! Sd4! 8.Be3 Rf5+ 9.Kg4 Rd5 10.Kf4 Kb6 11.Ke4 Kc5 12.Kd3 draw.**

This fine positional draw quickly became famous: Kubbel made good use of Villeneuve-Escaplon's idea some years later (64 1938 #160 in Whitworth's book on Kubbel's studies). After the second world war, 'demolition man' (A.Chéron) included it

in his *Nouveau traité complet d'échecs * La fin de partie*, Lille 1952 as it had been included in Lommer/Sutherland's *1234* in 1938.

But in 1956 a first breach was made: IGM I.Bondarevsky proposed a stronger continuation for Black with: **3...Se6! 4.Bxb2 Rb7 5.Ba3 Rb3 6.Be7 Rh3+** and Black wins.

But - there is a first but... - Chéron, probably prompted by the desire to save posthumously his compatriot, found there: **6.h7!!** with **6...Rxa3 7.Kg4!!** and Black has no possibility of stopping the white pawn, or **6...Rh3+ 7.Kg6 Kb7 8.Kf5! Sd8 9.Kg6 Se6 10.Kf5 draw.**

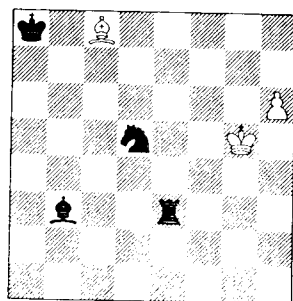
But soviet side was bound to have something up his sleeve: one year later, analyst Maizelis produced **2...Kb7!!** with the following line: **3.Kh5 Sf5! 4.Bxb2 Rxb6+ 5.Kg5 Rb6! 6.Be5 Sd6 7.Bd4 Rb1 8.Kf6 Sc4** and the white knight is lost after **9...Sb6**. If White plays **4.Kg6 Sxg7 5.Kxh7 Se8 6.Sb5 Kb6**, winning for Black (**7.Kg8 Kxb5 8.h7 Sf6+ 9.Kg7 Sg4+ 10.Kg8 Sh6+**).

This time, Chéron found no 'counter-refutation', therefore the study was cut, 1.Kh5 becoming the key-move. Of course, the study lost part of its interest with this 'amputation'. About ten years later, Jan van Reek proposed a version of Villeneuve-Escaplon's study:

Jan van Reek

after Villeneuve-Escaplon

Tidskrift for Schack 1967

2) Draw

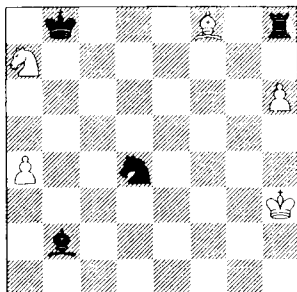
1.h7 Re8 2.Be6 (After **2.Bf5?**, Black wins: **2...Se3 3.Be4+ Bd5 4.Bd3 Rh8 5.Kh6 Bg8 6.Kg7 Bxh7**) **2...Rh8 3.Kh6 Sf6 4.Bxb3 Rxb7+ 5.Kg6 Rh3** and we are back in Villeneuve-Escaplon's study, one rank lower.

Anyway, english 'restorer' P.V.Byway probably thinks that a minimal correction is better than a reconstruction, that involves, as it was seen in Van Reek's work, various changes. In february 1993, he published in the *British Chess Magazine (BCM)* study column the following version:

P.V.Byway

after Villeneuve-Escaplon

BCM 1993

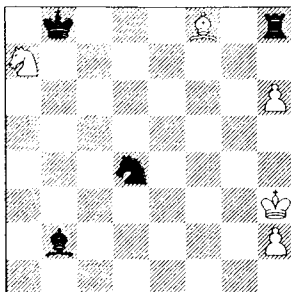

3) Draw

P.Benko

after Villeneuve-Escaplon

Chess Life 1992

4) Draw

It is easy to see the reason of the addition of a white a-pawn: in the 2...Kb7 line, after 3.Kh5 Sf5 4.Bxb2 Rxb6+ 5.Kg5, 5...Rb6 (or 5...Rxb2) no longer wins for Black: 6.Kxf5 Rxb2 7.Sb5= or 4.Kg6 Sxg7 5.Kxh7 Se8 6.Sb5=. It is an elementary correction, and one wonders why nobody found it before... But... unfortunately for Mr. Byway, another cook had been discovered in the meantime by Pal Benko who had published his analysis in his *Chess Life* column: remember Chéron's refutation of Bondarevsky's analysis: 6.h7! saving the day for White, the two black answers (6...Rxa3/6...Rh3+) being insufficient for a win. Here Benko proposes: 6...Rg3!! with 7.Bb4 Sf4+ 8.Kh4 Rg7 9.h8S Se2! -, or 7.Bb2 Rh3+ 8.Kg6 Sf8+ -, or 7.Be7 Sg7+ 8.Kh4/6 Sf5+ 9.Kh5 Sxe7 10.h8Q Rh3+, and 7.Kh6 is no better: 7...Rxa3! (now the white King cannot reach g4), 7.Kh4 Rg1 8.Kh5 Sf4+ 9.Kh4 Rg7! -+.

If Benko's analysis is correct, then Byway's correction is not, since only the 2...Kb7 line was 'improved' for white. But Benko in his turn proposed a correction!

As in Byway's correction, only one pawn is added: on h2, it prevents black from playing 6...Rg3!!, so Chéron's analysis was now valid! In the other line (2...Kb7) follows 3.Kh5 Sf5 4.Bxb2 Rxb6+ 5.Kg5 Rb6 6.Be5! Sd6 (6...Se7 7.Bd4=) 7.Bxd6! Rxd6 8.h4! and white draws (but not 8.Sb5? Rd5 -+). Benko adds that he rejected another correction, with white f2 pawn (instead of h2) because of a little subtlety in the 2...Kb7 line: with a f2-pawn, 7.Bxd6 doesn't work, so white has to play 7.Bd4. But Benko now gives 7...Rb4! as a better attempt of winning since after 8.Be3 Sc4! white pawn prevents white pawn from playing on g1 or f2: white has to play 9.Bc5 and is clearly dominated: 9...Ra4 10.Bd4

(10...Ra5 was the threat) 10...Sd2! -+.

Well, were all secrets of this fantastic study now discovered? No, of course. T. Whitworth, to which I sent Benko's article, quickly informed P. Byway. The surprise came from him when 'he added a new twist to the story' like wrote T. Whitworth in his *BCM* column (september 1994): in the 3...Se6 line, 6.h7 (Chéron's move) is in fact a mistake (6...Rg3!!) but white has 6.Kg4! drawing as the following lines show it:

6...Rxa3 7.h7 Ra4+ 8.Kg3 Ra3+ 9.Kg4(h2) =, 6...Sd8 7.h7 Sf7 8.Be7 Rb7(1) 7.Bf6 Rb8(h1) 8.Kh5(f5) threatening 9.Kg6 =, 6...Rb8 7.h7 (threatening 8.Bb2) 5...Rh8 6.Kf5 =, 6...Rb5 7.Be7! (7.h7? Rg5+ 8.Kh4 Rg1 winning 'à la Benko') 7...Rb8 8.h7 Rh8 9.Kf5 =, 6...Rb1 7.h7 Rh1 8.Kf5 Sd8 9.Be7 and now 9...Sf7 10.Kg6 Se5+ 11.Kg7 Rg1+ 12.Kf6 =, or 9...Sc6 10.Bc5+ K- 11.Kg6 Se5+ 12.Kg7 = (analysis by P. Byway).

So Benko's correction is now useless. Byway concluded by proposing to 'omit the first two moves of the composer's solution'. Why not, it was the solution chosen by Soviet analysts in the 50's (see for instance #374 in Kasparyan's *555 Miniature Studies*).

A second surprise was to come from Greece. Composer and analyst Kyriakos Frangoulis wrote me to inform me that, some years ago he had demolished Jan van Reek's 1967 correction given above After

1.h7 Re8 2.Be6 Black wins with 2...Bc4!! 3.Bg8 (what else?)

3...Sb6 4.Bxc4 Sxc4 5.Kg6 Se5+ 6.Kf6 Rh8 7.Kg7 Sf7 -, or 6.Kg7 Re7+ 7.Kg8 Sg6 -, Kyriakos Frangoulis had written to J.van Reek who answered that Jan Timman had found the same demolition before Frangoulis and that Van Reek had already corrected his correction (!) by moving two men: white Bishop from c8 to d7, and black Rook

from e3 to b6, the solution being almost identical: 1.h7 Rb8 2.Be6 Rh8 3.Kh6 Sf6 etc... The move 2...Bc4 is now pointless because of 3.Kh6!, the black rook being unable to answer 3...Rxe6 with check as in the previous version. I checked J.van Reek's books: in his *Miniatures* (1989), the first (incorrect) version is printed, but in *Endgame Study Composing in*

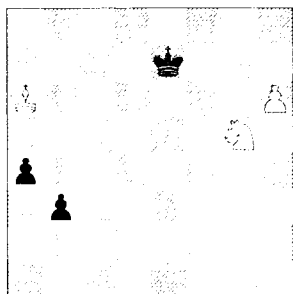
the Netherlands and Flanders by J.van Reek en H.J.van Donk (1992)m the second version is presented, but curiously J.van Reek doesn't mention the fact that it is a new version...

Well, are all secrets of Villeneuve-Escaplon now discovered, more than seventy years after its publication?

Des Duivels

door Ignace Vandecasteele

Bij diagram 1 (*EBUR* no.4, dec. '94 blz. 23 diagram 3) van mijn vriend Julien Vandiest, slaakte de auteur een schietgebedje ter bezwering van de lafhartige nevenduiwel. Maar dit werd blijkbaar niet aanhoord daarboven. Want als 'advocatus

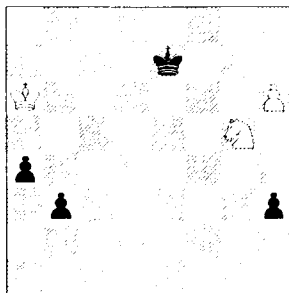

1) Wit aan zet wint

diaboli' optredend vond ik dat na 1.h7 b2 2.h8D b1D 3.De5+ Kd8 4.Dd5+ Kc8 5.Pe6 Df1+ 6.Ka7 Dg1+ 7.Pc5 Dg4! niet alleen 8.Dd6 winnend is met 8...Dg7+ 9.Ka6 Df7 10.Dc6+ Kd8 11.Pb7+ Ke7 12.Dd6+ Ke8

13.Dd8 mat. Maar wit ook wint met 8.Kb6! Men zie 8...Dg6+ 9.Ka5 Dg4 10.Db7+ Kd8 11.Df7 (dreigt 12.Pe6+ Kc8 en 13.Dc7 mat) 11...Kc8 12.Kb6 Db4+ 13.Kc6. En na 8...Db4+ 9.Kc6 Dg4 10.Pe6! Dg8 11.Dd7+ Kb8 12.Db7 staat zwart mat.

Plaatst men echter een zwarte pion op h3 (die de zetter (Red: nee!) of de auteur misschien vergeten had, gelet op de gelijkaardige stand in diagram 2 van zijn

2) Wit aan zet wint

beoog) dan gaat deze laatste variant niet op. Na 10.Pe6? volgt immers 10...Dg2+.

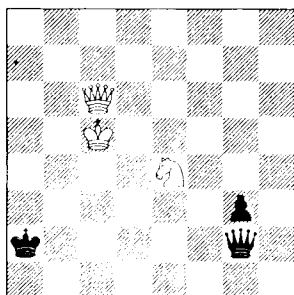
Doch ook hier (diagram 2) wentelt het nevenduiveltje zich in het wijzwatervat, om Julien 'den duivel aan te doen'. Men constateert zelf: 1.h7 b2 2.h8D b1D 3.De5+ Kd8 4.Dd5+ Kc8 5.Pe6 Df1+ 6.Ka7 Dg1+ 7.Pc5 Dg4 8.Dd6 Dg7+ 9.Ka6 Df7 (En nu in plaats van 10.Dc6+) 10.Kb6! a3(h2) 11.Dc6+ Kd8 12.Pb7+ Dxb7+ 13.Kxb7 of hier 12...Ke7 13.Dd6+ Ke8 14.Dd8 mat. Ook andere zetten van Zwart verliezen: Na 9...Dh7 10.Dc6+ Kd8 11.Pb7+ Dxb7+ 12.Kxb7. En na 9...Dc7 10.Df8+ d8 11.Df5+ Kc7 12.Pe6+ en 13.Pxd8. Ook verliest Zwart met 9...h2 10.Dc6+ Dc7 (10...Kd8 11.Pe6+ Ke7 12.Pxg7) 11.Da8+ Db8 12.Dd5 Dc7 13.Df5+ Kb8 14.Pd7+ Kc8 15.Pb6++ Kb8 16.Df8+ en mat.

Of vriend Julien ook déze nevenduiwel bannen kan, lijkt mij verduiveld moeilijk.

Vrouw en Paard!

door **Julien Vandiest**

Iedereen (nou ja...) kent de vermaarde studie van Réti (*Narodni Listy*, 1925) waarin vier opeenvolgende patstellingen vertoont worden (diagram 1).

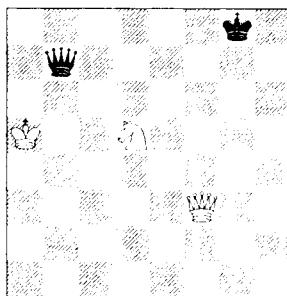
1) wit aan zet wint

1.Pc3+ Ka1 2.Da4+ (2.Dxg2? 1e pat) 2...Kb2 3.Da2+ Kc1 4.Db1+ (4.Dxg2? 2e pat) 4...Kd2 5.Db2+ Ke1 6.Dc1+ (6.Dxg2? 2e pat) 6...Kf2 7.Pd1+ Kf3 8.Dc3+ Ke2 9.Db2+ Kd3 10.Db3+ (10.Dxg2? 4e pat) 10...Kd2 11.Da2+ Kd3 12.Pb2+ Ke3 13.Pc4+ Kf3 14.Pe5+ en wint

Slechts even vindt men het verwonderlijk dat dit meesterwerk niet werd opgenomen in Vol. I van de *World anthology of chess studies*, want die verwondering is enkel te wijten aan de manke ondertitel van het boek. Men leest inderdaad: '4232 studies with stalemate' en dan hoort de Réti er wel degelijk bij, maar er zou dienen te staan: '4232 stalemate studies', dat zijn studies die

niet alleen pats omvatten, maar ook op pat uitlopen. En aangezien de Réti, toegespitst op patvermijding, een winststudie is...

Het zal wel niet mogelijk zijn om, met behulp van hetzelfde materiaal, nog een vijfde pat op het bord te krijgen. Maar misschien valt er iets te bekostoven met betrekking tot de witte Koning en het zwarte Paard? Sinds 1925 werd dit, naar mijn weten, zonder succes beproefd. Van de nood dan maar een deugd makend, wou ik op zekere dag genoeg nemen met slechts drie pats, maar dan zonder enige dud op het bord. Mijn eerste maljoetka in die richting was die van diagram 2 (*Europe Echecs*, 1984).

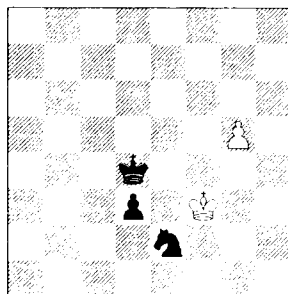

2) wit aan zet wint

Na **1.Pf6+ Kh8! (1...Kf8 2.Pd7++) 2.Dh5+ (2.Dxb7? 1e pat) 2...Kg7 3.Dh7+ Kf8 4.Dg8+ (4.Dxb7? 2e pat) 4...Ke7 5.Dg7+ Kd8! 6.Df8+ (6.Dxb7? 3e pat)**

6...Kc7 7.Pe8+ Kd7 (7...Kc6 8.Dd6 mat) 8.Df7+ Kc6, is er **9.Df3+** met damewinst. Waarbij men de witte Koning niet op een ander veld kan zetten zonder een of andere dual in te voeren (Ik zeg bij voorbaat wie me hier weerlegt).

Later voelde ik me aangetrokken door de mogelijkheid om, in dezelfde trant en met hetzelfde materiaal, een kameleon-echo pat tot stand te brengen (diagram 3, *Mat-Pat*, 1991).

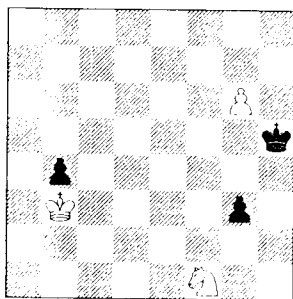

3) wit aan zet maakt remise

De klus wordt geklaard door een van veldkleur wisselend zwart Paard in wat dit keer een remise-studie is. Men zie: **1.g6**, en nu: **A) 1...Pg3 2.g7 d2 3.g8d d1d+ 4.Kf4! Ph5+ 5.Kg5!!** (Maar niet 'net zo goed' is 5.Kf5?, wegens **5...Dc2+! 6.Kg5 - 6.Ke6 Db3+ 7.Kf5 Pg3+! - 6...Dg2+ 7.Kf5 Pg3+! 8.K-6 Pe4+ 9.Kf7 Pd6+ 10.Kf8 Df3+ 11.Kg7 - of 11.Ke7 Pf5+ 12.Kd7 Db7+ 13.Ke6 Db3+**

- 11...Pf5+ 12.Kh8 Dh5+ 13.Dh7 De8+ 14.Dg8 De5+ 15.Kh7 Dh2+ 16.Kg6 Pe7+, met damewinst - en vermoedelijk werd het stukje gelauwerd om die 'studie in een studie') 5...Dg1+ 6.Kf5! Dxc8 (6...Df+ 7.Kg6=), 1e pat; en B) 1...Pf4 2.g7 d2 3.g8D d1D+ 4.Kg3! (4.Kf2? Ph3+ 5.Kg- Dg1+) 4...Dg1+ 5.Kh4! Dh2+ (5...Dxc8? kameleon-echo) 6.Kg5! Dg3+ 7.Kh6! Dh4+ (7...Dxc8 3e pat) 8.Kg7, en het remiseschaap is in huis na wat geblaat zoals 8...Ph5+ 9.Kf8 Dd8+ 10.Kf7 Dd5+ 11.Kf8 Dd6+ 12.Kf7 Df6+ 13.Ke8 Pg7+ 14.Kd7.

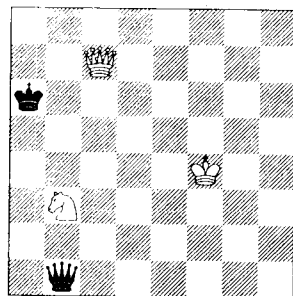
Intussen - en steeds 'afgunstig' loerend naar de Réti - had ik me afgevraagd of het misschien niet doenbaar was óók vier patstellingen te vertonen, met dien verstande dat daarbij herhaling zou geschieden van één van de drie. Na enkele vergeefse pogingen, nam ik voorlopig vrede met het miniatuurtje van diagram 4, dat ik inzonderd naar de *Gazeta Czystochowska*. Sindsdien (1991) heb ik nooit meer vernomen welk lot dit stukje beschoren werd. Twee brieven om daar navraag naar te doen (de laatste, als ingeschreven zending) werden

4) wit aan zet wint

niet beantwoord. Wel, hier gaan we dan maar: 1.g7 g2 2.Pg3+ Kh6! 3.g8D g1D 4.Pf5+ Kh5! 5.Dh7+ (5.Dxcg1? 1e pat) 5...Kg5 6.Dg7+ Kh5! 7.Dh6+ Kg4 8.Dg6+ Kh3! 9.Dh5+ (9.Dxcg1? 2e pat) 9...Kg2 10.Ph4+ Kg3! 11.Dg5+ Kf2 12.Dc5+ Kf1 13.Dc4+ Kf2 14.Dd4+ Kf1 15.Dd1+ Kf2 16.Df3+ Ke1 17.Pg2+ Kd2 18.Dd5+ Ke2! (18...Kc1 19.Dc4+ Kd2 20.Dc2 mat) 19.Pf4+ Ke3! (19...Kf1 20.Dd1+ Kf2 21.Ph3+, of 19...Ke1 20.De4+, met mat in 2 of damewinst) 20.Dc5+ Kd2! 21.Dxb4+ (21.Dxcg1? 3e pat) 21...Ke3 22.Dc5+ Kd2! 23.Dc3+ (Na 23.Dxcg1? krijgen we het 'numeriek' 4e pat) 23...Kd1 24.Dc2(d3)+ Ke1 25.De2 mat.

De fransen zeggen: 'Als men iets in zijn hoofd heeft, dan heeft men het niet in de voeten'. Vandaar dat het me, in mijn patbezetenheid, gewoonweg niet opgevallen was dat de witte Koning nog wat kan verwijderd worden van het strijdtoneel. Wil men het dan blijven stellen met 'slechts' drie pats, dan kan men een zwarte pion laten vallen. Die mogelijkheid werd ontwaard door I.Malikh, die er een 1e e.v. mee behaalde in het toernooi van 'Rustavia-86' (diagram 5, nr 9240 in *EG* 111). Prijsrechters waren Giorgadze en Gurgenzidze - alleszins bekwame heren. Het verloop luidt: 1.Pc5+ Kb5 2.Db7+ Ka5 3.Da6+ Kb4 4.Db6+ Ka3 5.Da5+ Kb2 6.Pa4+ Kb3 7.Db5+ Kc2 8.Dc4+ Kd2 9.Dc3+ Ke2 10.Df3+ Kd2 11.De3+ Kc2 12.Dc3+ Kd1 13.Pb2+ Ke2 14.Df3+ Kd2 15.Pc4+ Ke1 16.Dh1+ of 15...Kc2 16.Pa3+, in beide gevallen met damewinst.

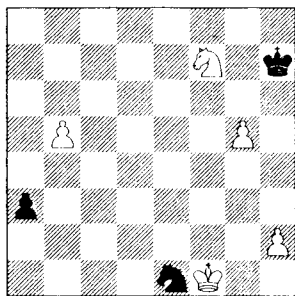
5) wit aan zet wint

Zo te zien, een zeer bevallige 'straightforward'.

Maar werd hier niet gezondigd tegen de gulden regel van Kubbel, die stelt dat men uit het aanwezige materiaal alles dient te halen wat eruit te puren valt? De auteur van deze maljoetka zal mijn studie op diagram 4 wel niet gekend hebben, en de prijsrechters evenmin - wat er nogmaals op wijst dat ze niet werd gepubliceerd. Jammer, wanneer men bedenkt dat de beginstelling er bij zou hebben gewonnen, was ze vertrokken vanuit 'mijn' stand, hier dus: Kf4, Pcl, b6/ Ka5 b3. Na 1.b7 b2 2.Pb3+ Ka6 (2...Ka4? 3.Pd2) 3.b8D b1D 4.Pc5+ (4.Da8+? Kb6 =, Red: Dit wint wel, na 5.Db8+ Ka6 6.Pc5+ is slechts tijdverlies, omdat 5...Kc6? meteen verliest) 4...Ka5 5.Da7+, belanden we dan in de auteursoplossing.

Nu zal er wel niemand het gezonde karakter van Kubbel's stelregel betwisten, want zowel de verbeelding als de technische uitwerking kunnen er enkel door gediend worden. Maar we dienen er dan wel over te waken dat er met de nagestreefde 'verrijkmogelijkheden' voor ogen, op het bord geen pseudo-rijkdom wordt vergaard. Een sprekend

voorbeeld daarvan is de studie van Gurgenzidze (weliswaar verbeterd door de befaamde Boris), die de 1e e.v. behaalde in het niet minder befaamde 'Boris' 10th Anniversary Jubilee Tourney' (diagram 6).

6) wit aan zet wint

Technisch is de opbouw van deze achtstukker voortreffelijk, maar na 1.b6 Pf3 2.b7 Pxb2+ 3.Kc2! (3.Kf2? Pg4+ 4.Kg3 a2 5.b8D a1D 6.Kxg4 Dd1+ 7.Kf5 Dd7+ 8.Kf6 Dxf7+! 9.Kxf7 pat) 3...a2

4.b8D a1D 5.Dxb2+ Kg6 6.Pe5+! Kxg5 7.Dg3+, ontstaan er géén twee varianten, zoals vereist om het opgelegde spiegelpat-thema te illustreren, maar slechts één, die de andere opsloopt. De variant 7...Kf6 8.Dg6+ Ke7 9.Df7+ Kd6 10.Dd7+ Kc5 11.Dc6+ Kd4 (Of 11...Kb4 12.Pd3+ Kb3 13.Db5+ Kc2 14.Dc4+ Dc3 15.Da2+ waarbij ook opgaat 14.Pe1+ Kc1 15.Dc4+ Kb2 16.Pd3+ Ka3 17.Db4+ Ka2 18.Da4+ Kb1 19.Db3+ - een vrij omslachtige bedoening, maar het is een minordual) leidt wel degelijk tot het 'mirrored mirror mate' 12.Pf3. Maar in de 'tweede' variant, 7...Kf5, hoeft wit zich niet in te laten met 8.Dg6+ Kf4 9.Pd3 mat. Hij kan overschakelen naar de andere variant door 8.Dg4+ te spelen (8...Kf6 9.Dg6+ enz.). De stelling die ontstaat na opruiming van de twee witte dud-pionnen is trouwens slechts in zóver origineel, dat de witte Dame hier haar jacht aanvat vanuit h2, waar ze

dat tevoren, in verscheidene bekende studies (met de witte Koning op d2, of zelfs c2), deed vanuit c8 of b8. Het lijkt trouwens niet mogelijk beide varianten dualvrij op het bord te krijgen, zonder daar supplementair materiaal bij te sleuren (Opnieuw aas ik hier op een louterende kaakslag).

Hoe dan ook, bij onderzoek van het gelauwerde stukje zal assistent Van Reek wellicht enig bezwaar hebben geopperd, maar heeft hij zich koest gehouden ten einde prijsrechter Boris niet te ontstemmen én diens internationale carrière niet in 't gedrang te brengen.

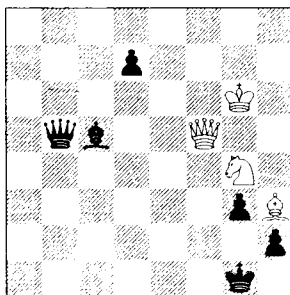
Kijkend naar de gezelschap van drieste amazones met hun al te gewillige hakkeneien, zal de gewetensvolle studiecomponist al wel eens zuchtend verklaren dat hij met vrouwen niets dan last heeft in 't leven.

In memoriam Robert Lemaire

door Harold van der Heijden

René Olthof bezorgde me een kopie van een artikel van Roland Lecomte uit *Gambisco* no. 55, februari 1995 met de titel 'Lemaire de Bruxelles n'est plus'.

Op 27 juni 1994 overleed Lemaire op 79-jarige leeftijd in Brussel. Lemaire was vooral een sterke bordschaker (Meester, en behaalde 4 maal de Belgische titel) en correspondentie-speler, maar componeerde ook studies en problemen. In het "Historisch boek"

Wit aan zet wint

staat een studie van hem afgedrukt (no. 8.35) zonder dat hij verder in de begeleidende tekst wordt genoemd.

Lecomte geeft in zijn artikel nevendaastende fraaie studie van Lemaire (*Combat* 22-2-1958): 1.Dc2 (dreigt 2.Dg2 mat) 1...Dc6+ 2.Kh7! Kh1 3.Dc1+ Lg1 4.Pf2+! gxf2 5.Dxc6+! dxc6 6.Lf1 c5 7.Kg6 c4 8.Kg5 c3 9.Kg4 c2 10.K(g)h3 c1D 11.Lg2 mat.

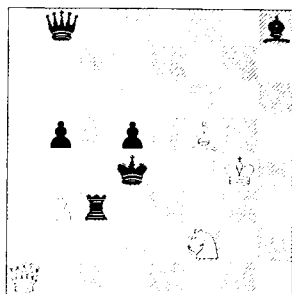
Teletekst

door Harm Benak

Ook de afgelopen drie maanden zijn er weer opmerkingen van kijkers over teletekst studies binnengekomen. Als resultaat daarvan kunnen er weer drie studies als gekraakt worden beschouwd. Twee van die studies zijn gemaakt door wereld-kampioenen schaken. Hieruit blijkt maar weer eens dat het maken van een correcte studie niet zo simpel is.

Een van de "krakers" is onlangs zelfs lid geworden van ARVES, hieruit blijkt duidelijk het belang van teletekst.

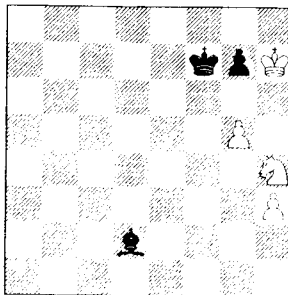
Ik verzoek alle leden dan ook uiterst vriendelijk, doch zeer dringend, om zoveel mogelijk materiaal naar mij op te sturen. Het is het meer dan waard!

1) L.Mira: winst

Bedoelde oplossing; **1.Pd3! Dg8+ 2.Kf3!! Dg7 3.Kf4! Dc7+ 4.Kg4 Dg7+ 5.Kf3! b4 6.Kf4 Dc7+ 7.Kg4 Dg7+ 8.Kf3 en 9.Dg1 of 9.Da7 mat.**

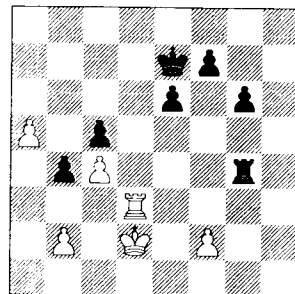
Weerlegging; **4...Dc7-e7!** en remise. Deze weerlegging werd door zowel W. Penninck als J. Blok aangegeven.

2) M.Botwinnik: winst

Bedoelde oplossing; **1.Pf3 Lf4 2.h4 Lg3 3.h5 Lf4 4.g6+ Kf6 5.Pe5!! Kxe5 6.Kxg7 Ke6 7.h6 Ke7 8.Kh7** en winst.

Dual; **5.Pf3-h2!** en wit wint ook. Deze weerlegging werd door M. Sonnenbergen uit Deventer aangegeven.

3) A.Aljechin: winst

Bedoelde oplossing; **1.a6 Th4 2.Td8!! Kxd8 3.a7** wint, of **1.a6 Tg1 2.a7 Ta1 3.Ta3!** en wint ook.

Weerlegging; **1.a6 Th4 2.Td8 Kxd8 3.a7 Txc4 4.a8D+ Ke7** en nu claimt J. Blok uit Badhoevedorp dat zwart remise kan maken. Hoewel de stelling moeilijk te analyseren valt, heeft hij volgens mij gelijk. Denkt U er anders over? Schrijft U mij dan, en stuur dan gelijk een setje van 10 nieuwe teletext studies mee.

HARM BENAK

HOGWOERD 40-A

2311 HN LEIDEN

Revisie

door Wouter Mees

Heilzaam is het klimaat van AR-VES. Geloof op gezag heeft afgedaan. Telkens opnieuw blijken bejubelde creaties wormstekig te zijn, althans voor verbetering vatbaar.

Het heeft mij aangezet tot revisie van eigen werk. Voorlopig is de oogst vier stuks, die ik hierbij presenteer: tweemaal een bezuiniging van belang, tweemaal een noodzakelijke correctie.

1) Bij lezing van het postume boekje van Selman: *Reciprocal Stalemate* werd ik geconfronteerd met een jeugdzonde (Diagram 1a). Hiervan is de inleiding wel erg onbeholpen. Indertijd is er al gecorrespondeerd over een passender vorm; maar dat heeft ondanks verwoede pogingen toen niets opgeleverd. Bij hernieuwde aandacht bleek echter dat een eenvoudige ingreep effect sorteert. Diagram 1b toont een besparing van één witte en twee zwarte pionnen. Zeker, het blijft een studie van bescheiden allure; maar niettemin de moeite van "kosmetische" aandacht waard.

Helaas heeft toen echter de overmoed toegeslagen. Kan de zwarte toren niet door een zwart paard vervangen worden? En zo ontstond Diagram 1c, in deze vorm aan de oplosers van *Probleemblad* voorgelegd. Dezen kwamen prompt met een weerlegging tevoorschijn. Het paard blijkt kwaadaardiger dan de toren te zijn; en wit redt het dus niet. Daar

moet dus aan geschaafd worden. Vergeet dus a.u.b. Diagram 1c. Eveneens "een brug te ver" was de studie van Diagram 1d; een verdere uitbouw (met insluiting van een zL, penning aan beide zijden, en een vleugje "Uitstel is Afstel"), die aanvankelijk een 4e b.v. in het "Grzeban Mem.Ty" behaald had (zie EG 112, no. 9333) doch door Cortlever tijdens een demonstratie ontzenuwd werd. Bovendien heeft Van der Heijden later gevonden dat het begin ook niet deugt. En er was voor dit toernooi nog wel een speciale test-commissie in het leven geroepen...

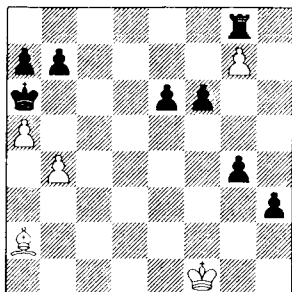
Hoe dan ook, Diagram 1d dient eveneens gauw vergeten te worden.

2) De smaak van "bezuinigen" had ik inmiddels wel te pakken. Diagram 2a is herhaaldelijk in deze vorm gereproduceerd (o.a. door Rueb, Chéron, Bondarenko en in het "Historische boek"). Maar niemand heeft zich blijkbaar afgevraagd waarom pion b4 op het bord staat. Wel ik was blijkbaar van mening dat zwart zonder deze pion, na 1...Pc1 2.Pf3 Px f3 3.a8D+ Ke3, met 4...Kd2 remise zou maken. Maar dat is een fantoom: op 3...Ke3 volgt 4.Da5, met winst in enkele zetten. Aan de lezer de opdracht deze stelling te toetsen. Dan wordt diagram 2b de nieuwe versie.

3) Diagram 3a, gereproduceerd in Bondarenko's *Etj. w Pes-jetsjnom Okontsj.* en, gespiegeld (Hoe komt dat nu weer?) in Rusinek's *Almost Miniatures*, is onlangs in een Vlaamse oploswedstrijd voorgelegd. De mededingers wisten er wel raad mee: 1.a7+ Ka8 2.a6!; dus nevenoplosbaar (de officiële oplossing geeft 2.Kf5). Eenvoudig een kwestie van "veldjes tellen" die geen speciale studiegeleerdheid vraagt. Ik meen dat de zaak met Diagram 3b gezond is. Mee eens?

4) Over de correctheid van Diagram 4a is in *EBUR* (4e jaargang, nrs 1 en 2) al eens een discussie geweest. Maar de conclusie luidt onverbiddelijk: onoplosbaar! En de toen haastig aangebracht correctie raakt kant nog wal, en kan u beter bespaard worden. Een levendige correspondentie met Cortlever heeft echter - na vele doodlopende wegen - tenslotte geleid tot een "happy ending". Zie Diagram 4b waarin het onderwerp in niet geringe mate is uitgediept, al zijn nog niet alle gestelde doelen bereikt. Neen, de oplossing krijgt u niet te zien. Het is veel effectiever als u zelf eerst zoekt (en - wie weet - onverhoopt toch nog onregelmatigheden ontdekt). Tot een volgend nummer van *EBUR* dus!

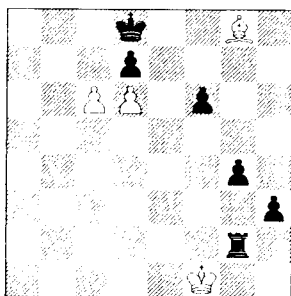
1a W.M., *De Schaakwereld*
1940 (correctie!)

1a: Wit aan zet maakt remise

Oplossing: 1.Lc4+ b5 2.Lxe6 Tg7 3.Lc8+ Tb7 4.Kf2 f5 5.Kg3 f4+ 6.Kh2 f3 7.Kg3 en wint de zwarte pionnen, waarna zwart pat staat. Of 4...h2 5.Kg2 g3 6.Kh1 f5 7.Kg2 f4 8.Kh1 f3 9.Lxb7+ Kxb7 10.a6+ waarna wit pat staat.

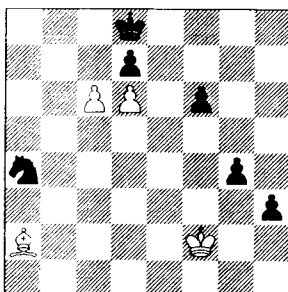
1b W.M., (versie van 1a)
genoemd in *Probleemblad*
1993/6

1b: Wit aan zet maakt remise

Oplossing: 1.e7+ Kc8 2.Lc4 Tb2 3.La6+ Tb7 en verder als 1a

1c W.M., *Probleemblad*
1993/3

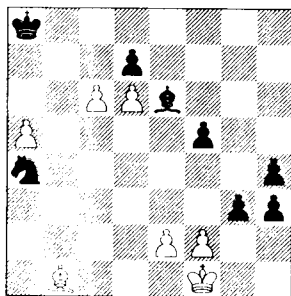

1c: Wit aan zet maakt remise (?)

Bedoelde oplossing: 1.e7+ Kc8 2.Lc4 Pc5 (dreigt 3...Pe4+ en 4...Pxd6) 3.Kf1 g3 4.Kg1 f5 5.Kh(f)1 f4 6.Kg1 f3 7.Kh1 f2 8.La6+ en pat, of 7...Pb7 8.La6 f2 9.Lxb7+.

Echter onoplosbaar: 7...g2 8.Kg1 f2+ 9.Kxf2 Pe4+.

1d W.M., 4e b.v. Grzeban
MT 1992-93

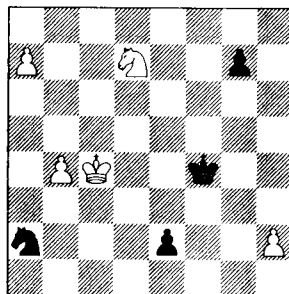

1d Wit aan zet maakt remise (?)

Bedoelde oplossing: 1.e7 Kb7 2.Ld3 Pc5 3.a6+ Kc8 4.a7 Ld5 5.Lc4 Lb7 6.f3 h2 7.Kg2 h3+ 8.Kh1 Lc6 9.Lb5 Ld5 10.Lc4 La8 11.Lb5 Pb7 12.La6 f4 13.e4+ fxe3 14.Lxb7+ etc.

Echter onoplosbaar na 8...Pe4! (Cortlever). Ook na 2...h2 3.La6+ Ka7 4.Kg2 h3+ 5.Kh1 Ld5+ 6.f3 Lb7 wint zwart (van der Heijden).

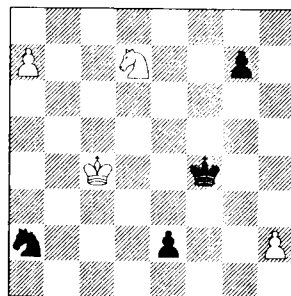
2a W.M., e.v.
thematooernooi Tijdschrift,
1942

2a: Wit aan zet wint

Oplossing: 1.Pe5 Pxb4 2.Pf3 Pd5 3.Pe1 Pc7 4.Kc5 Pa8 5.Kc6 Ke5 6.Pc2 g6 7.h3(4) Ke6/- 8.Pd4+/Kb7. 6.Pg2? g5!=, 6.Pd3+, Pf3+ Ke4 is tijdverlies.

2b W.M., (versie van 2a)
eerste plaatsing

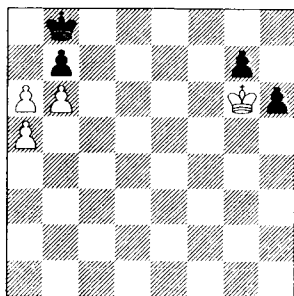

2b: Wit aan zet wint

Oplossing als 2a.
Op 1...Pc1 volgt 2.Pf3 Kxf3 3.a8D+ Ke3 (3...Kf2 4.Da7+ Kf3

5.Da5 Kf2 6.Dd2 of Df5+. Of
4...Kf1 5.Df7+ Kg1 6.Dxg7+)
4.Da5 Pd3 (4...Kf2 5.Df5+ Ke1
6.Kc3 of 5...K- 6.Dg5+) 5.Dg5+
Pf4/Kf2(3) 6.Dg3+, of 5...Ke4
6.Dg6+.

3a W.M., 1e/2e e.v.
Tijdschrift 1953

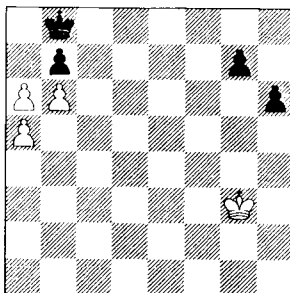

3a: Wit aan zet wint

Oplossing: 1.a7+ Ka8 2.Kf5 h5
3.Ke5 h4 4.Kf4 g6 5.Kf3 g5
6.Kg4 h3 7.Kxh3 g4+ 8.Kg2 g3
9.a6 bxa6 10.Kxg3 ... 14.Kc7
enz.

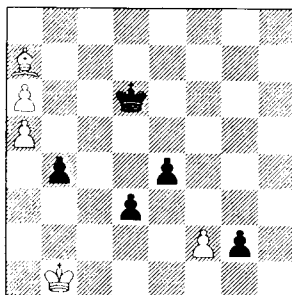
Nevenoplossing: 1.a7+ Ka8 2.a6
bxa6 3.Kf5 ... 6.Kc7, of 2...h5
3.axb7+ en 4.Kxh5.

3b W.M., (correctie van 3a)
eerste plaatsing

3b: Wit aan zet wint

Oplossing: 1.a7+ Ka8 2.Kf4 h5
3.Ke5 en verder als 3a. Op 2.a6?
volgt 2...h5 3.Kf4 h4.

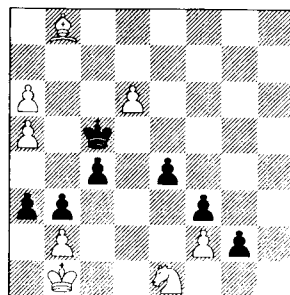

4a: Wit aan zet wint (?)

4a W.M., Schakend
Nederland 1991

Bedoelde oplossing: 1.Lb8+
Kc5/Kd7 2.Lh2 b3 3.Kc1 Kc6
4.a7 Kb7 5.Lg1 Ka8 6.a6 Kxa7
7.f4+ Kxa6 8.f5 en wint.
Onoplosbaar: 6...e3! 7.fxe3
Kxa7 =.

4b W.M., in samenwerking
met N.Cortlever (correctie
van 4a) eerste plaatsing

4b: Wit aan zet wint

Oplossing in volgende nummer
van *EBUR*.

Eindspelstudieboeken

door Harold van der Heijden

Op veler verzoek volgt hier een overzicht van boeken die geheel of gedeeltelijk over eindspelstudies gaan en verschenen zijn vanaf 1992. Hoewel ik denk dat de lijst aardig compleet is, zullen er ongetwijfeld enkele titels ontbreken. Als u zo'n boek

kent of heeft, stuur mij dan even een berichtje dan kan ik in een volgende *EBUR* de lijst aanvullen.

De taalcodes: NL = nederlands, UK = engels, RU = russisch, DK = deens, PL = pools, GE = Duits en SE = Zweeds.

Slechts een klein aantal boeken werd in *EBUR* besproken. Dat komt omdat ik dat pas doe na uitdrukkelijk verzoek van de schrijver of uitgever, want ik heb gemerkt dat enkelen daar geen prijs op stellen. Ook boekbesprekingen door andere ARVES-leden zal ik alleen onder dezelfde voorwaarden in *EBUR* opnemen.

Het blijft moeilijk om aan boeken over eindspelstudies te komen. Naast een mogelijke gezamenlijke aanschaf van nieuwe uitgaves (zie elders in dit nummer), is het misschien een aardig idee om een soort boekenmarkt te houden. Als iedereen nou op de komende bijeenkomst in mei zijn dubbele of overbodige exemplaren eens meeneemt, dan weet ik zeker dat u er een ander blij mee kunt maken. Denk wel vooraf even na over de prijs die u voor het boek wilt 'maken'.

Ikzelf heb bijvoorbeeld dubbel Archakov's *Shakmatnaja Kompozitsja na Ukraine* (Kiev 1986) en Kasparjan's *Etjoedi* (Moskou 1972). Beiden zijn voor een prikkie (f 5,- per stuk) voor de eerste die mij op de najaarsvergadering erom vraagt. Niet vooraf bellen dus! Ikzelf ben al enige tijd zoekende naar de complete *EG*. Wie heeft die te koop?

1992

- Kok, T** *Pionneindspelen* (Margraten) NL
Mitrofanov, L & Fyodorov, V *Deceptive Simplicity* (London) UK
Muzerie, H *Over Zetdwang* (Doorwerth, ARVES/13) NL
Nunn, J *Secrets of Rook Endings* (London) UK
Proskurowski, W *The fruits from my chess garden* (Margraten) NL
Van Reek, J *Chessmen in the Endgames Study, vol. 1* (ARVES/10) UK
Van Reek, J & Van Donk, H *Endgame Study Composing in The Netherlands* (ARVES/12) UK
Van Reek, J *The Ultra Modern Endgame Study, part 2* (ARVES/14) UK
Selman, J *De eerste eindspelstudie met looper-promotie* (Margraten) NL
Selman, J *De Saavedra Studie* (Margraten) NL
Selman, J *Een selectie van artikelen* (Margraten) NL
Timmer, R *Paard x f7* (Kampen) NL
Weenink, H *Eindspelen* (Margraten) NL
Welling, J & Van Voorthuizen, P *De Koning* (Wcort) NL

1993

- Balemans, T** *De Compositie van het Eindspel* (Eindhoven) NL

- Bent, C & Whitworth, T** *The Best of Bent* (Newbury) UK
Buijs, J & Hendriks, R *Spiegelen, Springen, Schuiven, Draaien* (Arnhem) NL
Gogberashvili, M & Akobija, J *Best Studies of David Gurgendze* (Tbilissi) UK
Gurgendze, D & Akobija, J *Etjudnaja Mozaika* (Tbilissi) RU
Lewis, W & Van Reek, J *The Endgame: Philipus Julius Graaf van Zuylen van Nyevelt* (Margraten) UK
Van Reek, J *Chessmen in the Endgames Study, vol. 2* (Margraten) UK
Van Reek, J *My Twenty Favourites* (Margraten) UK
Rewitz, P *Slutspilstudier ag Æstetik* (Århus 1993) DK
Rusinek, J *25 Kompozycji Szachowych Autorów Krakowskich* (Krakow) PL
Roycroft, A *Hugh Blandford: Published Work and Notebooks* (Margraten) UK
Semenko, U *Sachi v Ukraini* (Ukraine): RU
Timman, J & Van Reek, J *Endgame Themes in Encounters between Timman and Karpov* (Margraten) UK

1994

- Akobija, J** *World Anthology of Chess Studies, Vol 1: 4232 studies with stalemate* (Tbilissi) UK
Akobija, J & Nadareishvili, G *World Anthology of Chess Studies, Vol 2: 4492 studies with mate* (Tbilissi) UK
Grondijs, H *Neverending Quest of Type C, Volume A* (Delft) UK
Hildebrand, A & Uddgren, A *Svenska Miniaturer II* (Uppsala): SE
Nunn, J *Secrets of Pawnless Endings* (London) UK
Pallier, A & Grondijs, H *Knights Ahead!* (Nederland) UK
Van Reek, J & Grondijs, H *Endgames in the Match Timman-Salov 1994* (Margraten) UK
Van Reek, J *11 x 11 Studies* (Margraten) NL
Van Riemsdijk, H *Hajenius, W Veldjes Tellen* (België) NL
Rusinek, J *Almost Miniatures* (Margraten) UK
Timmer, R *Man & Paard: 130 schitterende schaakstudies* (Utrecht) NL
Timmer, R *De Rochade* (Venlo) NL
Vandecasteele, I *64 studies op 64 velden* (Antwerpen ARVES) NL
Whitworth, T *The Platov Brothers, their Chess Endgames* (Cambridge) UK

1995

- Rueb, A** *The Chess Study: a supplement* (Margraten) UK
Timman, J *Ausgewählte Endspielstudien* (Koblenz) GE

Iuri Akobija heeft in zijn boek *World Anthology of Chess Studies, vol I* het onvoorstelbare grote aantal van (ongeveer) 4232 pat-studies opgenomen. Dat er hier en daar wat foutjes door zouden glippen is te begrijpen, maar let alstublieft niet te veel op de namen die boven de diagrammen staan. Het aantal fouten daarin is alleen relatief te vergelijken met wat een normale sterveling zou aanrichten als hij onvoorbereid de naam van het trein-station met de langste naam van de wereld 'llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwl llantysiliogogogoch' zou moeten opschrijven of uitspreken. Ook een later uitgebracht 'errata' wemelt wat dat betreft nog van de fouten. Op een bepaald moment heb ik besloten dat niet meer systematisch bij te

houden bij het doornemen van het boek, maar beperkte mij tot de serieuzere soort fouten (in diagrammen e.d.).

De schat aan schaakstudie-informatie biedt echter iedere componist een fraai overzicht aan lancunes in patland.

Ook zijn 2e volume ondergaat op dit moment mijn kritische blik. In 'n volgende *EBUR* doe ik u verslag van mijn bevindingen.

Mijn lijst met fouten is engelstalig, zodat ik ook anderen er nog een plezier mee kan doen. Ik houdt mij dan ook aanbevelen voor eventuele aanvullingen (afgezien van foutjes in namen dus....).

- 0003: source: *Bulletin Ouvrier des Echecs*
 0007: in my DB with bKf1 and source *Cesky Denik* 1944 (*Knihy Sachovych Studi#067*)
 0031: Lazard, J (not Lazard as in 'Errata')
 0042 = 0028
 0117: wRe5 -> wRh5 (?)
 0119: game
 0149: bKd3 -> of bKd3
 0245: = 233 (in fact Gorgiev's version of Mattison's study)
 0283: +wPh2
 0300/0304: correction?
 0316: = 0295 (Cozio)
 0352: 1984 -> 1990
 0354: wKf4 -> wKg4. With wKf4 it is a position of Ponziani (!); see Tattersall's #390 or 2500#0754
 0355: + wPh2!
 0371: Mattison & J. Behting
 0396: diagram?
 0397: wBa2 - wPa2
 0406: first variation not ok (6...h4!?)
 0410: F. Lazard -> J. Lazard (?)
 0414: plagiarism: see 0393.
 0460: wPa7 and bKh1: 1.a7 Kh1 2.Rg3!
 0461: in fact a study by J. Behting: *Deutsche Schachzeitung*#0927 december 1903
 0498: +wPd3
 0530: bPe2 -> wPe2
 0550: A. Becker -> A. Baker (see Tattersall#924)
 0566: = 0356
 0585: +wPa3
 0650: = 0360
 0655: also Korolkov, V
 0741: = 0020
 0807: J. Polgar -> Z. Polgar (NB!)
 0813: = 0024
 0846: not Korolkov, but Kondratjev
 0849: bRa3 -> bRd3: btm: 1...Ra3
 0897: not Kvantrishvili but Gogberashvili & Nadarcishvili
 0906: wSc4 -> wSd4
 0913: wBg8 -> wBh8
 0965: +wQa1
 0989: not Mattison but Neumann, M
 1041: not M. Zinar -> 1042
 1063: = 0910
 1078: +wSh1?
 1079: no wRh1; 1087-1987
 1103: not A. Kakovin -> 1104
 1109: Tchen Fino is pseudonym of J. Fontein
 1115: not A. Herbstmann -> 1116
 1199: & G. Lauer
 1226: +bBe6
 1232: bRb3 -> bBb3
 1330: Kalinin - Kopnin (?)
 1337: also P. Joitsa
 1409: Kos -> J. Marwitz
 1473: b)?
 1489: Prokes -> F. Prokop
 1511: wKh5 - bKh5
 1574: Lazard -> Rinck
 1604: bPd2 - bPe2 (?)
 1614: +wQa7
 1690: = 1671
 1692: wPe6 -> wPb6
 1750: +wPe5
 1773: not bPh5
 1822: wKd6 -> wKe6
 1839: with L. Falk
 1855: Dzetsker -> Decker
 1920: = 1734
 1956: F. Lazard, *La Stratégie* nov/1900
 1977: Karvakh -> Carvajal
 1991: Hencker -> Heuacker
 2003: = 1914 (other name!)
 2034: bKe5 - bQe5 bQh8 - bKh8 6...Qxe5
 2042: source: *La Stratégie* may/1900
 2109: Kaliminov -> Kalinin (?)
 2121: wRb4 -> wRa4, bPa4 -> bPa5
 2122: = 0237
 2159: Kubbel -> Prokes
 2243: = 2222
 2247: +wQh1
 2351: Kirpichnikov -> Kurjatnikov (?)
 2383: = 2326
 2388: A. Hillel -> H(il)el Aloni
 2424: K. Roettcher -> C. Böttcher
 2427: wKd1 -> wKe1
 2437: plagiarism: = 2433
 2465: G. Rol -> J. Roll (NB: *The Chess Player's Chronicle* 1852)
 2477: extra wPe5
 2583: Belenky -> Beljavski (?)
 2610: bSf3 -> bSh3
 2643: = 2643 (mirrored)
 2657: wKh3 -> wKh2 (?)
 2679: not Hlinka -> 2680
 2688: = 1758

2691: Sacharov -> B.Sidorov	3241: = 3105	3537: wPa3 -> bPa3, wRd5 -> wRe5	4049: Herbstmann -> Kalandadze
2692: wSb4 -> wSb8	3253: bSg3 -> bSc1	3547: = 0656	4060: = 0580
2747: wRg3 -> wKg3	3260: ?	3560: Kralin -> Koranyi	4065: ?
2810: Kubbel -> Prokes	3261: +bRe7?	3581: = 2763	4068: = 3433
2833: Kalinin -> Kopnin	3264: +wPf3, Ratner & Lotsinski	3636: = 1006	4084: = 0559
2852: = 1127	3285: wKa5 -> wKa4	3669: = 1236	4104: = 3561
2886: = 1296	3290: bSb6 -> bSa7, +bPb6	3693: +wPc3	4119: = 1267
2976: wRg2 -> wRg4	3303: = 3288	3718: = 1526 (1986-1926)	4122: = 1250
2984: Korolkov -> Kirillov	3308: = 0144	3725: bBb6 -> bBc7	4129: bPd4 -> wPd4
3043: bKc5 -> bKb5, bRg1 -> bRb1; 1.f7 Rg1 2.Ke8	3329: wRe5 -> wRh5	3752: +bPh2	4156: = 2315
3048: wKc4 -> wKd2, no wPd2	3336: ?	3788: = 0933	4157: plagiarism? (=2324)
3049: wKh1; wKa5 -> bKa5	3352: = 0424	3823: +wPc7	4187: = 3429
3153: +wKh2	3411: Lazard -> Lazar	3839: = 2198	4189: = 2280
3155: = 3153 (!)	3429: wPb7 -> wPb6; bBa3 -> bBc1 (=4187)	3919: = 3276	4194: also V.Katsnelson
3162: = 2513	3440: = 3043	3921: = 3187	4199: = 1229
3228: = 3023	3464: = 0326	3984: = 1226	4220: = 3222
	3467: = 0310	4004: = 3092	4227: b) wKf1 -> wKb5 instead of bKd4 -> bKb5
	3521: = 1453	4032: = 3926 (bBe6 = bBd7)	4229: bKc7 -> bKb7

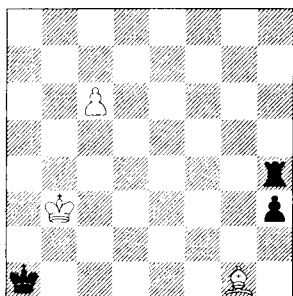
De Saavedra-studie VI

door Harold van der Heijden

Lang dacht ik dat ik u dit nummer teleur zou moeten stellen, maar zie.... toch twee aanwinsten:

33) G.A.Mironov (?)

*Razmishlenia Loebitlja
Shakmatnik Etjoedi 1975*

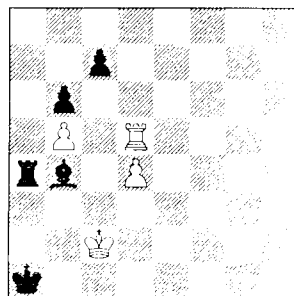
33) wit aan zet wint

1.c7 (1.Ld4+? Txd4 2.c7 Tc4) 1...h2 2.Lxh2 (2.c8D Tb4+) 2...Th3+ 3.Kb4 Th4+ 4.Kb5 Th5+ 5.Kb6 Th6+ 6.Ld6! Txd6+ 7.Kb5 Td5+ 8.Kb4 Td4+ 9.Kc3 Td1 10.Kc2 Td4 11.c8T! Ta4 12.Kb3 en wint.

Mironov geeft deze studie als diagram 48 in genoemd (russisch!) boek, onder verwijzing naar Saavedra en de gebroeders Platov. Het is echter (mij) niet duidelijk of de studie ook daadwerkelijk door hem is gecomponeerd. Wie helpt?

34) H.Grondijs

Neverending 1993

34) wit aan zet wint

1.Kb3 Ta5 2.Kxb4 c6 3.bxc6 Txd5 4.c7 Txd4+ 5.Kb5 Td5+ 6.Kxb6 Td6+ 7.Kb5 Td5+ 8.Kb4 Td4+ 9.Kc3 Td1 10.Kc2 Td4 11.c8T Ta4 12.Kb3 en wint.

Inhoudsopgave 7e jaargang nummer 1

	pag
Redactioneel	1
About Mystifications and Plagiarists	2
(Un)solved Mysteries	3
Twijfel	5
Bestuursmededelingen	7
Welke zet ging vooraf? (4)	8
Villeneuve-Escaplon's most famous	9
Des Duivels	11
Vrouw en Paard!	12
In Memoriam Robert Lemaire	14
Teletekst	15
Revisie	16
Eindspelstudieboeken	18
4232	20
De Saavedra-studie VI	21